

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I.**, právne zastúpeného **J.**, proti žalovanej **J.**, správkyni konkurznej podstaty úpadcu **K.**, **v konaní o určenie pravosti pohľadávky vo výške 3 300,77 eur (99 436,77 Sk)**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 02. januára 2014 č. k. 13Cb/788/2000-432, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 02. januára 2014 č. k. 13Cb/788/2000-432 **z r u š u j e.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že predmetom konania je návrh žalobcu na určenie, že jeho pohľadávka vo výške 3 300,77 eur (99 436,77 Sk) uplatnená v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu **K.** je oprávnená. Na pojednávaní dňa 16. 12. 2013 žalobca upresnil, že pohľadávku uplatnenú v tomto konaní tvorí nárok na úrok z istiny, ktorú žalobca poskytol úpadcovi na základe Dohody o pôžičke a ktorá istina bola postúpená spoločnosti **F.** a určenie pravosti uvedenej pohľadávky je predmetom konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7Cb/786/2000. Krajský súd v Košiciach ďalej poukázal na to, že žalovaná dôvodnosť súm poskytnutých žalobcom úpadcovi titulom pôžičky

poprela a určenie oprávnenosti uvedených súm je predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000, ktoré ešte nie je skončené. Preto s poukazom na § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. súd prvého stupňa toto konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 7Cb/786/2000, keďže v uvedenom konaní sa rieši otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie v tomto konaní.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca, nakoľko je toho názoru, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca uviedol, že na pojednávaní dňa 16. 12. 2013 navrhol prerušenie konania do rozhodnutia trestnej veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 4T/134/2011. V označenom konaní je obžalovaný okrem iného aj z toho, že postúpením predmetnej istiny spoločnosti F. sa žalobca ako súkromná osoba obohatil a zmaril uspokojenie svojich veriteľov a v danom konaní bude zodpovedaná otázka, či postúpená istina skutočne existovala. Súd prvého stupňa rozhodol tak, že uznesením tento návrh na prerušenie konania zamietol.

Ďalej žalobca poukázal na to, že v konaní boli označené dôkazy na preukázanie existencie istiny, a to príjmové a výdavkové pokladničné doklady úpadcu. Bolo preukázané, že tieto dôkazy mala žalovaná správkyňa vo svojej držbe a boli ňou predložené k daňovej kontrole. Na otázku súdu na pojednávaní dňa 16. 12. 2013 žalovaná uviedla, že tieto doklady archivovala, ale nepamätá si, u ktorej spoločnosti. Súd jej preto uznesením uložil oznámiť spoločnosť, u ktorej tieto listiny archivovala a uložil jej dať tejto spoločnosti pokyn, aby žalobcovi umožnila do týchto dokladov nahliadnuť a urobiť si z nich kópie. Žalobca dodal, že na podklade týchto dokladov vie rekonštruovať históriu vzniku istiny.

V súvislosti s konaním vedeným na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000 odvolateľ uviedol, že v uvedenom konaní pôvodným žalobcom o určenie pravosti prihlásených a popretých pohľadávok je F., za ktorú spoločnosť konal odvolateľ ako splnomocnený zástupca a neskôr aj ako konateľ. V roku 2009 bol na F. vyhlásený konkurz (Okresný súd Košice I, sp. zn. 31 K/13/2009) a namiesto žalobcu (odvolateľa v tomto konaní)

vtúpil do konania na jeho strane ustanovený správca konkurznej podstaty. Podaním zo dňa 02. 02. 2010 odvolateľ súdu v konaní sp. zn. 7Cb/786/2000 navrhol, aby pripustil jeho pristúpenie do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu. Uznesením zo dňa 22. 10. 2010 (č. 1. 78) súd návrh odvolateľa na pristúpenie do konania zamietol pre neexistenciu jeho právneho záujmu na výsledku daného konania. Uznesením zo dňa 03. 05. 2011 sp. zn. 1Obo/169/2010 (č. 1. 100) Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Vzhľadom na uvedené, odvolateľ zdôraznil, že správkynia žalovaná v tomto konaní sp. zn. 13Cb/788/2000 je žalovanou účastníčkou aj v konaní sp. zn. 7Cb/786/2000, pričom o existencii istiny sa má rozhodnúť v spore medzi treťou osobou a žalovanou účastníčkou v konaní „odvolateľa“. Toto považuje žalobca za porušenie princípu rovnosti účastníkov v konaní a zamedzenie prístupu k súdu pri riešení otázky zásadného významu. V tomto konaní súd už rozhodol uznesením, že žalobca má právo na prístup k listinným dôkazom, ktoré existenciu istiny nesporne potvrdia alebo vyvrátia s tým, že výsledok tohto dokazovania bude použiteľný aj v konaní sp. zn. 7Cb/786/2000. Preto podľa odvolateľa v oboch konaniach (sp. zn. 13Cb/788/2000 aj sp. zn. 7Cb/786/2000) sa musí rozhodnúť o zásadnej otázke existencie istiny.

V závere odvolania žalobca uviedol, že žaloba v spore sp. zn. 7Cb/786/2000 bola podaná 11. 10. 2000 a do prerušenia konania dňa 19. 11. 2003 súd vo veci nekonal. Konanie prerušil kvôli konaniu sp. zn. 13Cb/920/2000, v ktorom konaní neprebehlo v období od 11/2000 do 07/2009 (vyhlásenie konkurzu na žalovaného) ani jediné pojednávanie. Konanie sp. zn. 7Cb/786/2000 následne pokračovalo až po zastavení konania sp. zn. 13Cb/920/2000. Podľa odvolateľa napadnuté prerušenie konania tak nevedie k zhospodárneniu ani skráteniu konania. Podľa žalobcu vedie len k zamedzeniu možnosti konať pred súdom osobne a v prípade, ak v konaní sp. zn. 7Cb/786/2000 správca neuspeje, odvolateľ sa bude v tomto konaní po jeho pokračovaní naďalej domáhať preukázania existencie istiny osobne. Preto žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. v napadnutom rozsahu bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa rozhodol o prerušení konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000.

Podľa ust. § 109 ods. 2 O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Ustanovenie § 109 ods. 2 O. s. p. uvádza prípady, (procesné situácie), v ktorých pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť. Okrem iného tak môže urobiť vtedy, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu (§ 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Ide o možnosť súdom fakultatívneho prerušenia konania, ktorým je okolnosť, že prebieha konanie, v ktorom je riešená otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, popr. súd k takémuto konaniu dal podnet. Nesporne však musí ísť o otázku, ktorá má podstatný význam pre riešenie daného sporu, ktorá sa vzťahuje k predmetnému skutkovému stavu a ktorú si súd môže vyriešiť sám. V tomto prípade je hlavným dôvodom pre prerušenie konania jeho hospodárnosť, t. j., aby rovnaká otázka nebola posudzovaná viackrát. Súď pritom berie do úvahy i stav (pokročilosť) oboch konaní tak, teda aj zreteľ na predpokladanú dĺžku konania, na ktorého skončenie mieni súď vyčkať.

Súď prvého stupňa vychádzal zo skutočnosti, že predmetom tohto konania je podľa upresnenia žalobcu nárok na úrok a dôvodnosť uvedeného nároku, predpokladá dôvodnosť istiny, za požičanie ktorej žalobca uplatňuje úrok, ktorý je predmetom tohto konania. Určenie oprávnenosti uvedených súm je však predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000, ktoré nie je skončené. Súď prvého stupňa vzhľadom

na uvedené napadnutým uznesením rozhodol o prerušení konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetnou žalobou doručenou súdu prvého stupňa dňa 11. 10. 2000 sa žalobca domáha určenia pravosti pohľadávky vo výške 3 300,77 eur (99 436,77 Sk), ktorú do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu K. prihlásil prihláškou zo dňa 01. 10. 1998 (č. 1. 23 spisu). V prihláške uviedol, že pohľadávka vznikla v rokoch 1994 až 1997 z titulu ním poskytovaných pôžičiek a dotácií pokladne úpadcu na základe príslušnej písomnej dohody s úpadcom.

Na pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa dňa 16. 12. 2013 žalobca upresnil, že pohľadávku určenia pravosti ktorej sa v predmetnom konaní domáha, tvorí úrok z istiny, ktorú žalobca poskytol úpadcovi na základe Dohody o pôžičke a ktorá istina bola postúpená spoločnosti F., pričom určenie pravosti uvedenej pohľadávky je predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Cb/786/2000.

Nepochybne zistenie istiny je otázkou, ktorá má podstatný význam pre riešenie daného sporu, vzťahuje sa k predmetnému skutkovému stavu a je otázkou, ktorú si súd môže v predmetnom konaní vyriešiť sám.

Vzhľadom k tomu, že prerušenie konania výrazne zasahuje do základného práva účastníkov na zabezpečenie rýchlej a účinnej ochrany práv v zmysle ust. § 6 O. s. p. odvolací súd vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetné konanie začalo dňa 11. 10. 2000 súd už rozhodoval aj vo veci samej ako aj so zreteľom na stav konania, pre ktoré konanie prerušil, dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre prerušenie predmetného konania.

So zreteľom na vyššie uvedené skutkové a právne zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v ďalšom konaní.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 27. februára 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová